

Yazılım patentleri hakkında (1)

Benim patentler konusunda bilgi ve tecrübem ABD patentlerini kapsıyor. Avrupa'da, ülkemizde ve dünyanın başka yerlerinde patent kanunları farklılıklar gösteriyor. Ayrıca ülkelerin bir araya gelip birbirlerinin patent haklarını karşılıklı tanı-

ma anlaşmaları yapmış olmaları da olayın küresel hukuki boyutlarını çok değiştirdi. Bu yazıda bahsettiğim konular ABD'de yazılım patentleri konusunu irdeleyiyor.

Patentlerin yazılıma genişlemesi 1980'lerin başında başladı ve 90'lı yıllarda hızlandı. Şimdi öyle bir duruma geldik ki, hiç kimsenin herhangi bir patenti ihlal etmeden birkaç satırlık kod yazması imkansız. Her yıl onbinden daha fazla yazılım patenti yayınlanıyor. Bu patentlerin etkili bir index sisteminden yoksunluğu yüzünden yazılan bir kodun, hangi patentleri kapsadığının düşük maliyetli analizini yapmak imkansız hale geldi. Yazılım şirketleri artık yazılmış olan bir kod bir patenti ihlal ediyor mu diye araştırmıyorlar. Her ihtimale karşı kendileri de yüzlerce veya binlerce

**ÇETİN KAYA
KOÇ**

yazılım metodunu patente dönüştürmek için başvuruyorlar. Böylece başka bir şirket tarafından dava açılması ihtimaline karşı kendilerinde patent portfolyosunu kullanıp, karşı dava açıyorlar. Yani patent portfolyusunun amacı davacıyı davalı

durumuna düşürmek!

Bazı patentlerin çok geniş yazılmış ve patent bürosu tarafından kabul edilmiş olması, yaratıcı küçük şirketlerin bu konulara girmesini bile imkansız hale getirdi. Yazılım patentleri gelişmenin önünde bir engel artık. Yazılımın bir matematiksel kavramın bir programlama dilinde ifadesi olduğu görüşünü ortaya atan bazı teknoloji hukukçuları, aslında yazılım patentleri geçerli olmamalıdır diyorlar. Çünkü aynı şekilde yazarlarda fikirleri İngilizce kullanarak ifade ediyor. Eğer yazılım patentlenebiliyorsa, yazı çeşitleri (mülakat türleri, polisiye romanlar vesaire) de patentlenebilmeli diyor. Kurduğunuz her cümleyi editörünüze göndermeden önce acaba bu cümle yapısının patenti alınmış mı diye araştırma yapmanız gerektiğini düşünün!